

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔

๑๖. เรื่อง การบริหารจัดการแก้ไขปัญหาน้ำมันพืชขาดแคลน

คณะรัฐมนตรีรับทราบการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาน้ำมันพืชขาดแคลน ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ มติคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ) เป็นประธาน ได้อนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยให้ อคส. นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบแยกไข (Crude Palm Olein) ปริมาณ ๓๐,๐๐๐ ตัน ให้แล้วเสร็จในเดือนมกราคม ๒๕๕๔ (มติ กนป. วันที่ ๖ ม.ค. ๕๔)

๑.๒ มติ กนป. เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ได้อนุมัติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มขาดแคลน โดยสรุป ดังนี้

๑.๒.๑ ให้คงมติการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบแยกไข ๑๒๐,๐๐๐ ตัน ตามมติ กนป. เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๑.๒.๒ ให้นำเข้าน้ำมันปาล์มตามสถานการณ์ด้านการผลิตและการตลาดในประเทศ โดยงวดแรกให้ อคส. นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบแยกไข ๓๐,๐๐๐ ตัน นำไปจัดสรรให้สมาชิกโรงกลั่นน้ำมันปาล์ม

๑.๒.๓ ให้สมาคมโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มจัดส่งน้ำมันปาล์มดิบ ปริมาณ ๑๐,๐๐๐ ตัน ให้โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม ในราคาไม่เกิน กก.ละ ๔๔.๗๕ บาท และให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มรับซื้อผลปาล์มอัตราน้ำมัน ๑๖% ในราคาไม่ต่ำกว่า กก.ละ ๗ บาท

๑.๒.๔ ให้กระทรวงพลังงานบริหารจัดการให้โรงงานผลิตไบโอดีเซลนำน้ำมันปาล์มดิบในสต็อกส่งให้โรงกลั่นน้ำมันปาล์มยืมใช้ผลิตเป็นน้ำมันพืชปาล์มก่อนเป็นการชั่วคราวปริมาณ ๕,๐๐๐ ตัน

๑.๒.๕ กำหนดราคาจำหน่ายน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ลิตรละ ๔๗ บาท ทั้งชนิดบรรจุขวด ปีบ และถุง โดยภาครัฐจะจ่ายชดเชยส่วนต่างระหว่างต้นทุนการผลิตและราคาจำหน่ายน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ ให้โรงกลั่นฯ ลิตรละไม่เกิน ๕ บาท กรณีใช้น้ำมันปาล์มนำเข้า (โดยคำนวณจากราคา CIF น้ำมันปาล์มดิบแยกไขนำเข้า ๑,๓๑๐ USD/ตัน อัตราแลกเปลี่ยน ๓๑ บาท/USD) และลิตรละไม่เกิน ๙.๕๐ บาท กรณีใช้น้ำมันปาล์มดิบในประเทศ ทั้งนี้ ให้ปรับอัตราชดเชยลดลงตามราคาน้ำมันปาล์มดิบที่จัดหาได้

๒. ความคืบหน้าการดำเนินการ

๒.๑ การบริหารการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบแยกไข ๓๐,๐๐๐ ตัน (ตามมติ กนป. ๖ ม.ค.๕๔)

๒.๑.๑ คณะอนุกรรมการพิจารณาราคาสินค้าน้ำมันพืช ได้มีมติให้ปรับราคาจำหน่ายปลีกน้ำมันพืชปาล์มจากขวดลิตรละ ๓๘ บาท(ปี ๒๕๕๑) เป็นขวดลิตรละ ๔๗ บาท โดยคำนวณจากฐานราคาน้ำมันปาล์มกึ่งบริสุทธิ์ของมาเลเซีย กก.ละ ๓๖.๕๑ บาท

๒.๑.๒ อคส. ได้จัดซื้อน้ำมันปาล์มดิบแยกไขจากมาเลเซียในวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ ในราคา CIF กก.ละ ๓๙.๕๗ บาท (๑,๒๘๙ USD/ตัน อัตราแลกเปลี่ยน ๓๐.๗๐ บาท/USD) ซึ่งสูงกว่าต้นทุนที่ใช้คำนวณราคาขายปลีก (กก.ละ ๓๖.๕๑ บาท) โดยขอให้ผู้ประกอบการรับภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้น กก.ละ ๓ บาท (๓๙.๕๗-๓๖.๕๑ บาท) เป็นเงินประมาณ ๙๐ ล้านบาท

๒.๑.๓ น้ำมันปาล์มดิบแยกไขปริมาณ ๓๐,๐๐๐ ตัน ผลิตเป็นน้ำมันพืชปาล์มได้ประมาณ ๒๒.๖๐ ล้านลิตร โดย อคส. จัดสรรน้ำมันปาล์มให้สมาชิกโรงกลั่นฯ ๑๐ ราย ผลิตบรรจุขวดฝาจุสีก้า (กรณีบรรจุถุงให้ขายลิตรละ ๔๕ บาท) และกรมการค้าภายในได้กำหนดช่องทางการจำหน่ายผ่านช่องทางห้างค้าปลีกร้อยละ ๖๕ ผ่านโชวห่วย (ยี่ปั่ว ซาปั่ว) ร้อยละ ๒๐ และผ่านสำนักงานการค้าภายในจังหวัดร้อยละ ๑๕ โดยได้มีการกระจายจำหน่ายครั้งแรกในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๔ ต่อมาได้ปรับแผนการจำหน่ายน้ำมันปาล์มที่เหลือประมาณ ๙.๖ ล้านลิตร เพื่อให้ถึงผู้บริโภคและผู้ใช้อย่างตรง โดยกระจายผ่าน ห้างค้าปลีกค้าส่งร้อยละ ๔๐ ตลาดสดในความส่งเสริมของกรมการค้าภายในและแหล่งชุมชนร้อยละ ๒๐ และผ่านสำนักงานการค้าภายในจังหวัดทั่วประเทศเพื่อจำหน่าย ณ ศาลากลางจังหวัดและแหล่งชุมชน ร้อยละ ๔๐

๒.๒ การบริหารการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบแยกไข ๓๐,๐๐๐ ตัน (ตามมติ กนป. ๒๒ ก.พ.๕๔)

๒.๒.๑ อคส. ได้จัดซื้อน้ำมันปาล์มดิบแยกไขจากมาเลเซีย ๓๐,๐๐๐ ตัน ในราคา CIF ๑,๒๕๘ USD/ตัน อัตราแลกเปลี่ยน ๓๐.๗๒ บาท/USD ส่งมอบวันที่ ๓ และ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งจากการที่ราคานำเข้าลดลง ทำให้จำนวนเงินขาดดุลลดลงเหลือประมาณ ลิตรละ ๓ บาท จากจำนวนการนำเข้าดังกล่าวจะผลิตน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์เพื่อบริโภคประมาณ ๒๒.๖๐ ล้านลิตร ทั้งนี้เมื่อนำเข้าแล้วจะเร่งให้เข้าสู่กระบวนการการผลิตน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์เพื่อบริโภคโดยเร็วต่อไป

๒.๒.๒ การผลิตและการจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์มงวดที่ ๒ กรมการค้าภายในได้หารือกับสมาคมโรงกลั่นน้ำมันปาล์ม เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจ่ายเงินชดเชยน้ำมันพืชปาล์ม และการกระจายจำหน่าย ที่ประชุมเห็นควรให้ผลิตน้ำมันพืชทั้งชนิดขวด ถูบปั๊ม ที่ภาชนะบรรจุมีสัญลักษณ์สีชมพู โดยให้โรงกลั่นฯ ที่ผลิตน้ำมันพืชปาล์ม (สีฟ้า) เสร็จสิ้นแล้วให้เริ่มผลิตน้ำมันพืชปาล์ม (สีชมพู) ต่อไปได้ทันที โดยให้นำน้ำมันปาล์มดิบในสต็อกมาผลิตก่อน เพื่อจะออกสู่ตลาดได้ครั้งแรกในวันเสาร์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ส่วนภาคอุตสาหกรรมให้จำหน่ายไปตามช่องทางการค้าปกติที่ปฏิบัติอยู่

๒.๒.๓ การผลิตและจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์ม (สีชมพู) มีอุปสรรคการดำเนินการ ดังนี้

(๑) สมาคมโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มได้ดำเนินการจัดส่งน้ำมันปาล์มดิบปริมาณ ๑๐,๐๐๐ ตัน ให้โรงกลั่นน้ำมันปาล์มแล้ว ซึ่งอยู่ในระหว่างการผลิต (สีชมพู) และสมาคมโรงกลั่นน้ำมันปาล์มได้ประสานกับกระทรวงพลังงานแล้ว ทราบว่า ผู้ผลิตไบโอดีเซลไม่มีสต็อกน้ำมันปาล์มดิบให้โรงกลั่นน้ำมันปาล์มยืมผลิต จำนวน ๕,๐๐๐ ตัน ตามมติ กนป. เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

(๒) การจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์ม (สีชมพู) ให้ห้างค้าส่ง-ค้าปลีกในราคาลิตรละ ๔๔ บาท เพื่อให้ราคาจำหน่ายปลีกถึงผู้บริโภคไม่เกินลิตรละ ๔๗ บาท ปริมาณวันละ ๒.๕ ล้านลิตร คาดว่าจะผลิตและกระจายเสร็จสิ้นภายในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๔

(๓) การผลิตน้ำมันพืชปาล์มขวดเล็กขนาดบรรจุต่ำกว่า ๑ ลิตร เมื่อเทียบสัดส่วนแล้วมีราคาจำหน่ายสูงกว่าขนาดขวด ๑ ลิตร เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตสูงกว่า ทำให้ไม่สามารถจำหน่ายปลีกน้ำมันพืชขนาดบรรจุต่ำกว่า ๑ ลิตร ในราคาลิตรละ ๔๗ บาทได้ ซึ่งตามต้นทุนจะต้องกำหนดราคาจำหน่ายน้ำมันพืชขนาดบรรจุ ๐.๗๕ ลิตร ขวดละ ๓๘ บาท ขนาด ๐.๕๐ ลิตร ขวดละ ๒๕.๕๐ บาท และขนาด ๐.๒๕ ลิตร ขวดละ ๑๔.๗๕ บาท ทำให้ราคาขายส่งน้ำมันพืชปาล์มขวดเล็กของโรงกลั่นเมื่อเทียบตามสัดส่วนสูงกว่าลิตรละ ๔๔ บาทด้วย ซึ่งเป็นการค้าปกติของสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีขนาดบรรจุเล็ก จะมีราคาจำหน่ายต่อหน่วย (ซีซี) สูงกว่าขนาดบรรจุใหญ่

๓. แนวทางดำเนินการในช่วงต่อไป

เพื่อให้สามารถดำเนินการผลิตและกระจายจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์ม (สีชมพู) ให้ผู้บริโภคหาซื้อได้สะดวกทั่วถึง และไม่จำกัดปริมาณเป็นไปตามนโยบายของนายกรัฐมนตรี กระทรวงพาณิชย์เห็นควรดำเนินการต่อเนื่อง ดังนี้

๓.๑ เมื่อการจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์มหลังจากยอดจำหน่ายตาม มติที่ กนป. ได้อนุมัติไว้ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ หดลง (๑๒ มี.ค.๕๔) และมีการผลักดันให้มีการผลิต และจำหน่ายเพิ่มที่อัตราวันละ ๒ ล้านลิตรต่อวัน (การผลิตแบบบรรจุขวด ประมาณ ๑ ล้านลิตร การผลิตแบบบรรจุปี๊บ และบรรจุถุง อีกประมาณ ๑ ล้านลิตร) จะต้องใช้น้ำมันปาล์มดิบอีกประมาณ ๖๘,๐๐๐ ตัน ซึ่งจะใช้จากน้ำมันปาล์มดิบในประเทศซึ่งคาดว่าจะมีเพียงพอ หากผลผลิตเป็นไปตามที่ กระทรวงเกษตรฯ คาดการณ์ไว้ว่าจะได้ผลผลิต ๑๕๐,๐๐๐ ตัน ในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ และราคาน้ำมันปาล์มดิบอยู่ในช่วง ๓๑-๓๒ บาท/กก. ก็จะสามารถตรึงราคาจำหน่ายปลีกที่ลิตรละ ๔๗ บาทต่อไปได้

๓.๒ ให้สมาคมโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มจัดส่งน้ำมันปาล์มดิบปริมาณ ๕,๐๐๐ ตัน ทดแทนจากส่วนที่ผู้ผลิตไบโอดีเซลจะให้ยืมปริมาณ ๕,๐๐๐ ตัน ให้แกโรงกลั่นน้ำมันปาล์ม ในราคาไม่เกิน กก.ละ ๔๔.๗๕ บาท และให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มรับซื้อผลปาล์ม อัตราน้ำมัน ๑๖% ในราคาไม่ต่ำกว่า กก.ละ ๗ บาทจากเกษตรกร ซึ่งก่อนหน้านี้สมาคมโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มได้จัดส่งแล้วจำนวน ๑๐,๐๐๐ ตัน ตามมติ กนป.วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่อนุมัติให้โรงสกัดจัดส่งให้ปริมาณ ๑๐,๐๐๐ ตัน

๓.๓ กรณีการกำหนดราคาจำหน่ายปลีกน้ำมันพืชปาล์มที่มีขนาดบรรจุขวดต่ำกว่า ๑ ลิตร ให้พิจารณากำหนดราคาจำหน่ายปลีกตามข้อ ๒.๒.๓ (๓) และกำหนดราคาขายส่งให้สอดคล้องกัน

๓.๔ ปัจจุบันกระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการกระจายโดยกลไกการค้าขายปกติของบริษัทผู้ผลิตน้ำมันปาล์มตามช่องทางต่างๆ เช่น ในซูเปอร์มาเก็ตทั่วไป ศูนย์กระจายสินค้าห้างสรรพสินค้าสมัยใหม่ ยี่ป๊ว ชาป๊ว ร้านค้าปลีกต่างๆ รวมถึงช่องทางการจำหน่ายตามปกติ และกระทรวงพาณิชย์ได้ประสานขอความร่วมมือให้เพิ่มจำนวนจากจำนวนการจัดส่งปกติให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ไม่จำกัดจำนวนการซื้อของผู้บริโภค
